

บทคัดย่อ

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลทับทวน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

THE QUALITY OF LIFE OF THE ELDERLY IN THAPKWANG,KAENGKHOI,SARABURI PROVINCE

นางสาวพรพรรณ ชัยราช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตตำบลทับทวน อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตตำบลทับทวน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ กลุ่มตัวอย่างคือผู้สูงอายุในเขตตำบลทับทวน ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 166 คน ที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลทับทวน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย ส่วนการทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติ t-Test , f-Test , ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยทดสอบหาความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีของ Least Significant Difference Test (LSD) ผลการวิจัยพบว่า 1. คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตตำบลทับทวน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี พบว่าโดยภาพรวมระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตตำบลทับทวน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตตำบลทับทวน จังหวัดสระบุรี ด้านจิตใจ เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ สิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ด้านร่างกาย อยู่ในระดับมากและลำดับสุดท้ายคือ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม อยู่ในระดับมาก 2. เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตตำบลทับทวน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี พบว่าอาชีพ ที่แตกต่างกันของผู้สูงอายุในเขตตำบลทับทวน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี มีระดับคุณภาพชีวิต ไม่แตกต่างกัน แต่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพการสมรส แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตตำบลทับทวน จังหวัดสระบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Abstract

The purpose of this research is to: 1) study the quality of life of the elderly in the Thap Kwang sub-district, Mueang district, Saraburi province, and 2) compare the quality of life of the elderly in the Thap Kwang sub-district, Kaeng Khoi district, Saraburi province, categorized by gender, age, education level, marital status, and occupation. The sample consists of elderly individuals aged 60 and above, totaling 166 people residing in the Thap Kwang sub-district. The data collection tool used is a questionnaire, and the statistical methods employed for data analysis include frequency, percentage, standard deviation, and mean. Hypothesis testing is performed using t-Test and f-Test (ANOVA) to compare differences among independent variables with three or more groups. When a significant difference is found at the 0.05 level, the researcher tests for pairwise differences using the Least Significant Difference Test (LSD). The research findings indicate that 1) the overall quality of life of the elderly in the Thap Kwang sub-district, Kaeng Khoi district, Saraburi province is at a high level. When considering various aspects, the mental health aspect ranks first, followed by the environmental aspect, the physical aspect, and finally the social relationship aspect, all at a high level. 2) When comparing the quality of life of the elderly in the Thap Kwang sub-district, Kaeng Khoi district, it is found that the occupation of the elderly does not differ in terms of quality of life. However, gender, age, education level, and marital status show significant differences in their perceptions of the quality of life of the elderly in the Thap Kwang sub-district, with a statistically significant difference at the 0.05 level.

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ซึ่งมีเทศบาลเมืองทับกวาง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดำเนินการบริหาร และพัฒนาทุกด้านของประชาชน ทั้งในส่วนท้องของการพัฒนาคุณภาพชีวิต สภาพเศรษฐกิจ สังคม และความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ให้ความสำคัญอยู่ดีกินดี มีเหตุผลสำคัญประการหนึ่ง เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการจัด

กิจกรรมส่วนตัว เพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาลถือเป็นการปฏิบัติงานที่ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ แต่จากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคม เป็นสาเหตุที่สำคัญทำให้บทบาทของครอบครัว ในการดูแลผู้สูงอายุลดลง การย้ายถิ่นฐานเข้ามาสู่เมืองของคนวัยหนุ่มสาว เพื่อไปทำงานส่งผลให้ผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง และเกิดผลกระทบทางด้านจิตใจ เพราะผู้สูงอายุมากถูกทอดทิ้งให้อยู่บ้านตามลำพัง เนื่องจากสมาชิกในครอบครัวต้องออกไปทำงานหาเลี้ยงชีพทำให้รู้สึกโดดเดี่ยว ท้อแท้ หดหู่ จะทำให้รู้สึกน้อยใจอ่อนไหวง่าย วิตกกังวล รู้สึก ไม่มั่นคงปลอดภัย และต้องการการพึ่งพามากขึ้นก่อให้เกิดความเครียดส่งผลให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงได้เช่นซึมเศร้า แยกตัวจากสังคม ปัจจุบัน เทศบาลเมืองทับกวาง ก็เกิดประสบปัญหาเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ที่ไม่ได้รับการดูแล ทั้งด้านสุขภาพ ผู้สูงอายุบางท่านก็มีโรคประจำตัว มีโรคภัยต่างๆ ทั้งทั้งโลกทั้งกายและทางสมอง ไม่มีลูกหลานดูแลอุปการะเลี้ยงดู

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจต้องการศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ว่าเป็นอย่างไร เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการพิจารณาให้การสนับสนุนช่วยเหลือผู้สูงอายุได้อย่างสอดคล้องกับลักษณะปัญหา พร้อมทั้งจะได้ยกระดับคุณภาพชีวิตและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้ดียิ่งขึ้น สามารถดำรงชีวิตได้ในสังคมอย่างเหมาะสม สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ตามอัตภาพช่วยให้บรรลุเป้าหมาย การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

คำถามการวิจัย (Research Questions)

- 1.คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี เป็นอย่างไร
2. ตัวแปรคุณลักษณะของผู้สูงอายุ มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุหรือไม่
3. ระดับคุณภาพชีวิตทั้ง 4 ด้าน ของผู้สูงอายุที่อาศัยในประเภทชุมชน ในเขตตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี แตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในตำบลทับทิม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและผลงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางการศึกษา เพื่อสร้างเป็น

กรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

- 1.แนวคิดและทฤษฎี
 - 1.1แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต
 - 1.2แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล
2. ข้อมูลทั่วไปของหน่วยงานที่ศึกษา
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

ปัจจัยส่วนบุคคล
1.เพศ
2.อายุ
3.สถานภาพการสมรส
4.ระดับการศึกษา
5.อาชีพ

ตัวแปรตาม

ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ
1.ด้านสุขภาพทางกาย
2.ด้านจิตใจ
3.ด้านสัมพันธภาพทางสังคม
4.ด้านสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง : คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในตำบลทับทิม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม
วิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง : คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้สูงอายุในเขตตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำนวน 2,807 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้สูงอายุในเขตตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*Power กำหนดค่า Effect Size เท่ากับ 0.15 ค่าความคาดเคลื่อน (Alpha) เท่ากับ 0.05 และค่า Power เท่ากับ 0.95 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 138 คน โดย ผู้วิจัยเลือกขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 166 ซึ่งเกินจากที่คำนวณไว้ เพื่อการเสียหายของข้อมูล (20%)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม เพื่อใช้เก็บข้อมูล แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพการสมรส แบบสอบถามลักษณะ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวนทั้งสิ้น 5 ข้อ ดังนี้

1.เพศ

2.อายุ

3.ระดับการศึกษา

4.สถานภาพการสมรส

5.อาชีพ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำนวนทั้งสิ้น จำนวน 20 ข้อ ซึ่งจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1.ด้านร่างกาย

จำนวน 5 ข้อ

2.ด้านจิตใจ	จำนวน 5 ข้อ
3.ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	จำนวน 5 ข้อ
4.ด้านสิ่งแวดล้อม	จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

โดยข้อคำถามที่ใช้ในการวิจัย ที่ใช้คำถามเป็นระดับความคิดเห็นมีลักษณะเป็นมาตรส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ดังนี้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบ สอดถามเป็นรายข้อ ดังนี้

	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปรผล แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ คือ ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยให้ค่าคะแนนสูงสุด ลบด้วยคะแนนต่ำสุด แล้วนำไปหารด้วยระดับที่ต้องการ

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

คะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00 แปลความว่า	เห็นด้วยมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20 แปลความว่า	เห็นด้วยมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40 แปลความว่า	เห็นด้วยปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60 แปลความว่า	เห็นด้วยน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80 แปลความว่า	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือ ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ ความหมาย ลักษณะ และองค์ประกอบ
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ
3. นิยามตัวแปร สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิด คำนิยามเชิงปฏิบัติการ และตัวบ่งชี้
4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชนทั่วไป ที่มีอายุน้อยกว่า 60 ปีขึ้นไป ในตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูล จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธี สัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.87 หรือ 87%
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และ ความเชื่อมั่นไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยทดสอบความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อถือได้ (reliability) ของแบบสอบถาม ดังนี้

1. หาคความเที่ยงตรง (validity) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นจากการตรวจสอบเอกสาร แนวความคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความถูกต้องในเชิงของเนื้อหา (content validity)และให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ ก่อนนำไปทดลองใช้
2. หาคความเชื่อมั่น (reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบ (try-out) กับบุคคลที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้ตอบที่มีต่อคำถาม ลำดับของคำถาม ความถูกต้องของคำถาม แล้วนำมาแก้ไขข้อบกพร่องก่อนออกเก็บรวบรวมข้อมูลจริง โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha, อ้างถึงบุญเรียง, 2543, หน้า 58-60) โดยคำถามที่มีค่า Cronbach's Coefficient Alpha 9 ต่ำกว่า 0.6 จะถูกตัดทิ้ง ผลการทดสอบ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) เท่ากับ

87 %หรือมีค่าความเชื่อมั่น ที่ยอมรับได้ ร้อยละ 87 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่เชื่อถือได้ ผู้วิจัยจึงได้ นำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ตารางที่ 3.2 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach (Cronbach's Alpha coefficient) ของตัวแปรปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

ด้านคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach
1.ด้านสุขภาพทางกาย	0.826
2.ด้านจิตใจ	0.802
3.ด้านสัมพันธภาพทางสังคม	0.743
4.ด้านสิ่งแวดล้อม	0.842

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท โดยผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุจำนวน 166 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 166 ชุด คิดเป็นร้อยละ100 ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ ความหมาย ลักษณะ และองค์ประกอบ ตลอดจนรายงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เอกสาร ตำรา วิทยานิพนธ์ รายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง และจากวารสารของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด หนังสือพิมพ์ รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและการวิเคราะห์สรุปผล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (descriptive analysis)และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative Analysis) ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

เพื่ออธิบายความคิดเห็นของคำตอบเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis)

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่ออธิบายระดับ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้อายุ ในตำบลทับทิม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูลด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ใช้การวิเคราะห์ทดสอบ t-Test, F-Test (ANOVA) และทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธี Least Significant Difference (LSD)

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง : คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตตำบลทับทิม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่างๆ และได้นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตตำบลทับทิม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทดสอบสมมติฐาน และอภิปรายผล

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุส่วนใหญ่ อายุ 60-69 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ ประถมศึกษา สถานภาพสมรสส่วนใหญ่ สถานภาพสมรส อาชีพส่วนใหญ่ อาชีพค้าขาย

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตตำบลทับทิม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยรวมทั้งหมดมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยจริงมากที่สุด คือ ด้านจิตใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 รองลงมา ด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ด้านร่างกายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และด้านความสัมพันธ์ทางสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้สูงอายุในเขตตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีความเห็นต่อการศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุแตกต่างกัน ขอมรับสมมติฐาน
2. ผู้สูงอายุในเขตตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีความเห็นต่อการศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน
3. ผู้สูงอายุในเขตตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความเห็นต่อการศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุแตกต่างกัน ขอมรับสมมติฐาน
4. ผู้สูงอายุในเขตตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความเห็นต่อการศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุแตกต่างกัน ขอมรับสมมติฐาน
5. ผู้สูงอายุในเขตตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ที่มีอาชีพต่างกัน มีความเห็นต่อการศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุแตกต่างกัน ขอมรับสมมติฐาน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี 5 ด้าน ได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า ด้านจิตใจ มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา คือ ด้านสิ่งแวดล้อม ถัดมาคือ ด้านร่างกาย และลำดับสุดท้ายคือ ด้านสัมพันธ์ทางสังคม โดยในด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ จึงควรให้ความสำคัญเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันภายในชุมชน ในการใช้ชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้นำชุมชนควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมภายใน ชุมชนมากยิ่งขึ้น เพราะจะทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าคุณค่าไม่โคดเคี้ยวและช่วยให้สภาพจิตใจของผู้สูงอายุดีขึ้น อีกด้วย

2. ควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาเพิ่มมากขึ้นอันจะช่วยให้จิตใจของผู้สูงอายุสงบสุขไม่เครียด ไม่หดหู่และสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตได้อย่างมีเหตุผล

3. ภาครัฐควรจัดสภาพแวดล้อมที่ดีมีความปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอ และเหมาะสม มีระบบสาธารณสุขไปทั่วถึงรวมถึงใกล้สถานพยาบาลซึ่งจะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จัดตั้งชมรมผู้สูงอายุเพื่อทำกิจกรรมภายใน กันเองทุกเดือนเพื่อให้สมาชิกได้มาพบปะสังสรรค์ เชื่อมความสัมพันธ์กัน

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดการอบรมให้ความรู้ในเรื่องของการประกอบอาชีพแก่ผู้สูงอายุเพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้สูงอายุที่ต้องการมีอาชีพเพื่อเสริมรายได้และเงินให้กับตนเอง

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการบริการ ให้คำปรึกษาทางด้านสุขภาพ สุขภาพแก่ผู้สูงอายุโดยให้มีการจัดการตรวจสุขภาพฟรีประจำเดือน

4. ผู้นำชุมชนควรนำเสนอหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดหา สถานที่เพื่อจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. การทำวิจัยในพื้นที่อื่นเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุต่อไป

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สูงอายุในพื้นที่อื่น ๆ เพื่อก่อให้เกิดรายได้ และสร้างทุนทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรม

บรรณานุกรม

- ณัฐกันย์ อ่องเอื้อ.(2564).คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน จังหวัดชลบุรี. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ.มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ และเพ็ญจันทร์ ประดับมุข. (2535). สิ่งแวดล้อมกับสุขภาพ. กรุงเทพฯ: ข่ายงานวิจัย พฤติกรรมสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข.
- ชมลวรรณ รอดเข็ม. (2554). การวิเคราะห์ คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุหลังจากได้รับเบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดตรัง. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นาวิ แห่ล่งสิน. (2551). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย กรณีศึกษาเทศบาลตำบลพลับพลานารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปลื้มใจ ไพจิตร. คุณภาพในการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. Journal of Management Sciences/วารสารวิทยาการจัดการ. 2558;2 (2).
- พัชชานันท์ ผลทิม. (2551). คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ตำบลหนองตาคง อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา,
- วาสนา อ่ำเจริญ. (2552). การศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางนาง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป,มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วชิราพรรณ เทพิน. (2553). ปัจจัยทางชีวสังคมเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุของผู้ดูแลผู้สูงอายุ. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ, บัณฑิต วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิภาพร ดันตสวัสดิ์. (2558). ธรรมชาติของผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ. ใน เอกสารการส อนชุดวิชา
พัฒนาการผู้สูงวัยและผู้สูงอายุ. นนทบุรี: สาขาวิชามนุษย์นิเวศศาสตร์.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.

วิไลพร ขำวงษ์, จตุพร หนูสวัสดิ์, วรรัตน์ ประทานวโรปัญญา, จิดาภา ศิริปัญญา. ปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ JOURNAL OF HEALTH SCIENCE 32
RESEARCH. 2554;5 No. 2 : July - December 2011

วีระพงษ์ พรายภิรมณ์. (2557). คุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลสวนส้ม อำเภอบ้านแพ้ว.
ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการ
บริหารรัฐกิจ , มหาวิทยาลัยบูรพา,

อารีวรรณ คุณเจนต์. (2541). คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการพยาบาลชุมชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา,

องค์การอนามัยโลก. 2561. เครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิต. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2562, จาก
[www.un.or.th > world-health-organization-who](http://www.un.or.th/world-health-organization-who)

ณัฐกัญย์ อ่องเอื้อ. (2564). คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน จังหวัดชลบุรี.
รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ. มหาวิทยาลัยบูรพา.

Flanagan, J.C. 1978. “Flanagan J. C. 1978. “A research approach to improving our
quality of life.” American. Psychologist 3, 5: 138 – 147.

Hazan, H. (1994). Old age constructions and deconstructions. London: Cambridge
University Press. Orem, D. E. (1991). Nursing : Concept of practices. 6th
ed. St.Louis, MO: Mosby.

Padilla, G. V., & Grant, M. M. 1985. “Quality of life as a cancer nursing outcome
variable. Advances in Nursing.” Science 8, 1: 45 – 60

Ragsdale, D., & Morrow, J. R. (1990). Quality of life as a function of HIV
classification. Nursing Research, 39(6), 355-359.